

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (28 Temmuz – 1 Ağustos)

Türkiye

- 2025 yılı Temmuz ayında 12 ay sonrası yıllık enflasyon beklentileri bir önceki aya göre, piyasa katılımcıları için 1.2 puan azalarak %23.4 seviyesine, reel sektör için 0.8 puan azalarak %39 seviyesine ve hanehalkı için 1.5 puan artarak %54.5 seviyesine yükseldi. Gelecek 12 aylık dönemde enflasyonun düşeceğini bekleyen hanehalkı oranı bir önceki aya göre 4.1 puan düşerek %26.6 seviyesinde gerçekleşti.
- Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı, 0.2 puan artarak %8.6 seviyesinde gerçekleşti.
- Uluslararası Para Fonu (IMF), Küresel Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye ekonomisi için 2025 yılı büyüme beklentisini %2.6'dan %3.0'a yükseltti. 2026 yılı büyüme beklentisini ise %3.2'den %3.3'e yükseltti.

ABD

- ABD Başkanı Donald Trump, tarifelerin erteleme süresinin 1 Ağustos'ta dolmasıyla yeni tarife oranlarını açıkladı. Bu kapsamda, 7 Ağustos'tan itibaren geçerli olmak üzere İsviçre'ye %39, Irak'a %35, Hindistan'a %25, Tayvan'a %20 ve diğer ülkelere %15 ile %40 değişen oranlarda gümrük tarifeleri getirilmesi planlanıyor.
- ABD Merkez Bankası (Fed), Temmuz ayı toplantısında tarife belirsizlikleri nedeniyle piyasa beklentilerine paralel olarak faiz oranlarında değişikliğe gitmeyerek politika faizini %4.25-4.50 aralığında sabit tuttu. Karar metninde, "Net ihracattaki dalgalanmalar verileri etkilemeye devam etse de son göstergeler yılın ilk yarısında ekonomik aktivitede büyümenin ılımlılaştığını gösteriyor" ifadesine yer verildi. Açıklamada ayrıca, işsizlik oranının düşük seviyesini koruduğu, işgücü piyasasının sağlam olduğu ve enflasyonun "bir miktar yüksek kalmaya devam ettiği" belirtildi.
- Karar sonrası değerlendirmede bulunan Fed Başkanı Jerome Powell, mevcut para politikası duruşunun olası gelişmelere hızlı yanıt verebilmek açısından uygun bir pozisyonda olduğunu ifade etti. Powell, Eylül ayına ilişkin henüz bir karar alınmadığını, alınacak kararın ekonomik veriler doğrultusunda şekilleneceğini belirtti.
- Fed Başkan Yardımcısı Christopher Waller, tarifelerin fiyat seviyesinde geçici bir artış yaratacağını ancak kalıcı enflasyona neden olmasını beklemediği için 30 Temmuz'daki Fed toplantısında 25 baz puanlık faiz indirimini savunduğunu belirtti.

Avrupa

- Euro Bölgesi ekonomisi, ikinci çeyrek öncül büyüme verilerine göre, çeyreklik bazda %0.1; yıllık bazda %1.4 büyüdü.
- Euro Bölgesi'nde enflasyon öncül verilere göre %1.9 olan piyasa beklentilerinin üzerinde yıllık bazda %2 arttı. Çekirdek enflasyon ise piyasa beklentilerine paralel olarak yıllık bazda %2.3 arttı.

Asya

- Japonya Merkez Bankası (BoJ) gecelik faiz oranını beklentilere paralel olarak %0.5 seviyesinde sabit tuttu. BoJ Yönetim Kurulu, çeyreklik ekonomik görünüm raporunda gıda fiyatlarındaki artışa dikkat çekerek, mevcut mali yıl için enflasyon tahminini %2.2'den %2.7'ye yükseltti.

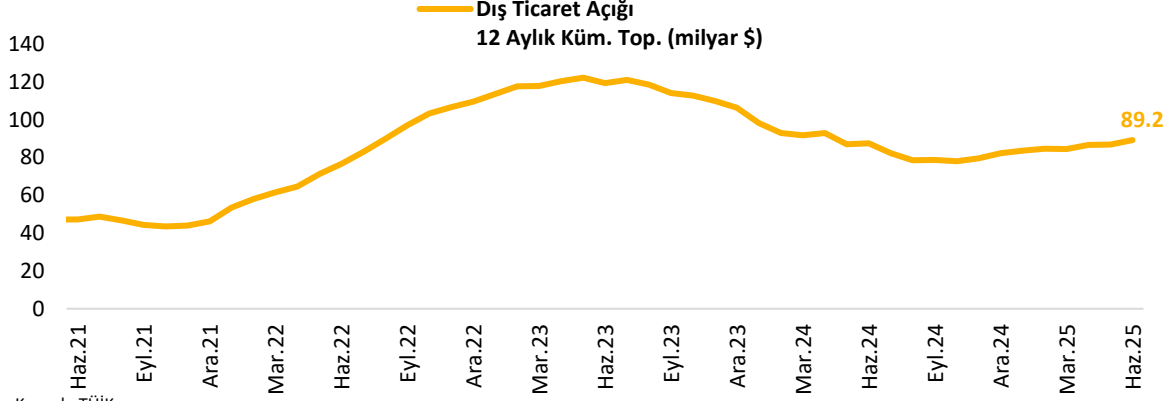
Diğer

- Kanada Merkez Bankası (BoC), ABD'nin tarife politikalarını gerekçe göstererek politika faizini değiştirmede ve faizi %2.75 seviyesinde sabit tuttu. Banka, enflasyonist baskıların devam etmesi nedeniyle faiz indirimini için açık kapı bıraktı.
- IMF, Küresel Ekonomik Görünüm Güncelleme raporunda önden yüklemeli ihracat, beklenenden daha düşük ABD gümrük vergileri, daha gevşek finansal koşullar ve kilit ekonomilerdeki mali genişleme sebebiyle küresel ekonomik büyüme tahminlerini 2025 yılı için, Nisan ayı tahminine göre 0.2 puan artırarak %3.0'a ve 2026 yılı içinse 0.1 puan artırarak %3.1'e yükseltti.
- OPEC+ üyelerinden Gönüllü Sekiz olarak bilinen Suudi Arabistan, Rusya, Irak, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt, Kazakistan, Cezayir ve Umman, Eylül ayında petrol üretimini günlük 547 bin varil artırma konusunda prensipte anlaşmaya vardı. Toplantı sonrası üç OPEC+ kaynağı, anlaşmaya varıldığını doğruladı.

Ayrıntılar...

Yurt İçi

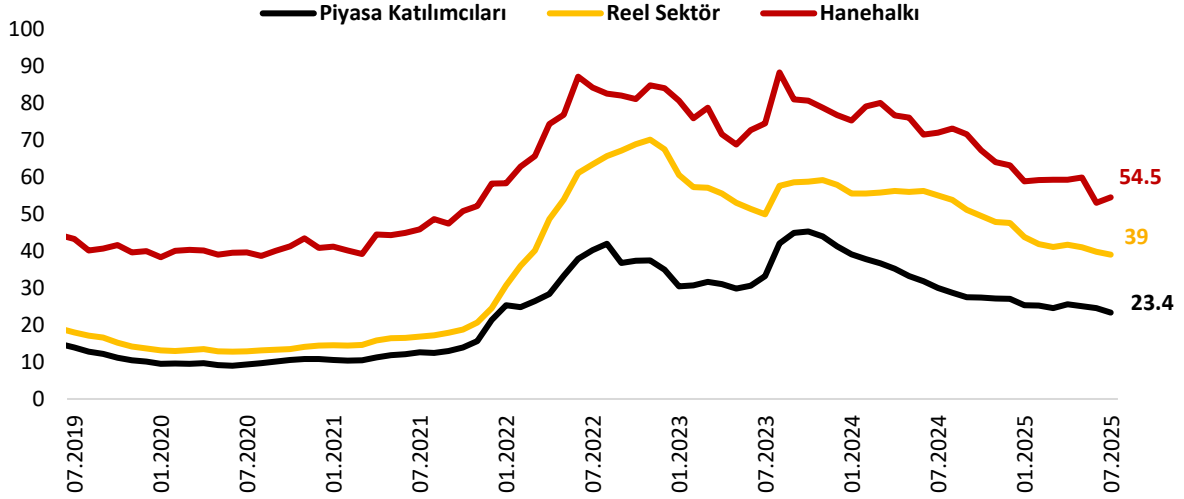
Dış Ticaret Açığı Mayıs ayında 8.2 milyar dolara yükseldi.

2025 yılı Haziran ayında ihracat, bir önceki yılın aynı ayına göre %7.9 artarak 20.5 milyar dolar, ithalat %15.2 artarak 28.7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylece, Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %38.8 artarak 5.9 milyar dolardan, 8.2 milyar dolara yükseldi.

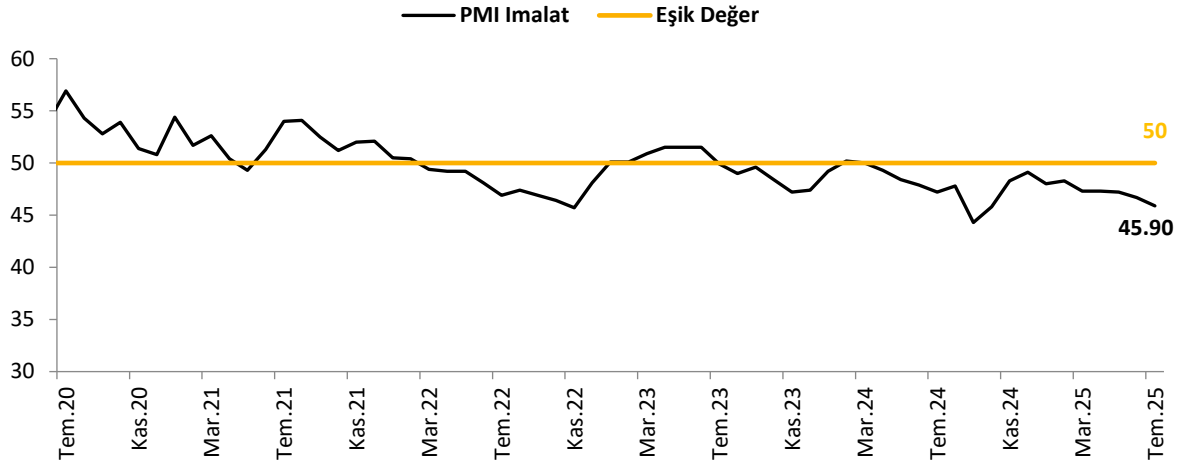
12 aylık kümülatif toplamda dış ticaret açığı 2025 yılı Mayıs ayındaki 86.9 milyar dolar seviyesinden 2025 yılı Haziran'da 89.2 milyar dolara yükseldi.

TCMB tarafından 12 ay sonrası için Sektörel Enflasyon Beklentileri açıklandı.

2025 yılı Temmuz ayında 12 ay sonrası yıllık enflasyon beklentileri bir önceki aya göre, piyasa katılımcıları için 1.2 puan azalarak %23.4 seviyesine, reel sektör için 0.8 puan azalarak %39 seviyesine ve hanehalkı için 1.5 puan artarak %54.5 seviyesine yükseldi. Gelecek 12 aylık dönemde enflasyonun düşeceğini bekleyen hanehalkı oranı bir önceki aya göre 4.1 puan düşerek %26.6 seviyesinde gerçekleşti.

İmalat PMI Temmuz ayında 0.8 puan gerileyerek son 9 ayın en düşük seviyesine geriledi.

Kaynak: ISO, Bloomberg

İmalat PMI, Temmuz ayında 45.9 ile 50 eşik değerinin altında kaldı ve son 9 ayın en düşük seviyesine geriledi.

Talepteki zayıflık sebebiyle yeni siparişler Temmuz ayında da azalış gösterdi ve böylece düşüş trendi 25'inci ayda da devam etti.

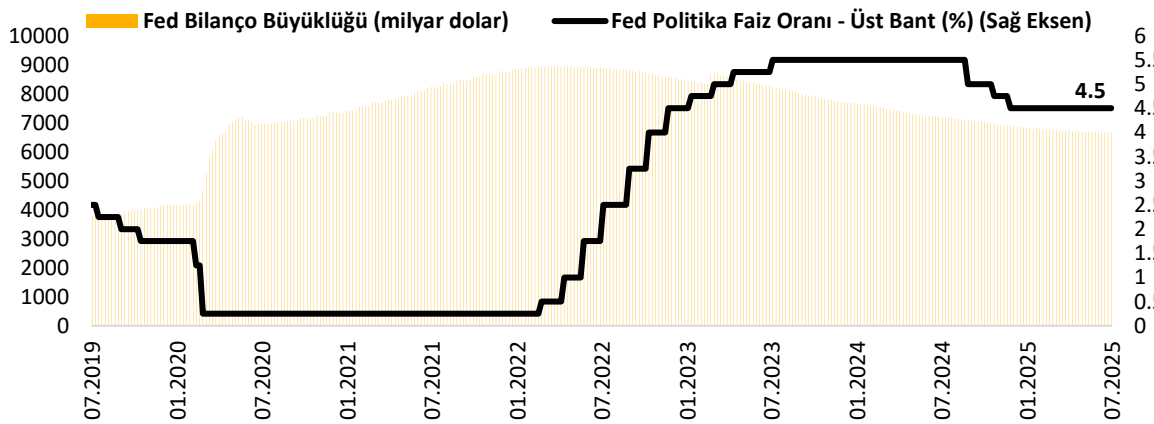
Yeni siparişlerdeki düşük seyir nedeniyle, imalatçıların üretim hacmindeki düşüş son 10 ayın en yüksek oranına ulaştı.

Buna bağlı olarak, zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatlarını hızlandırmasına yardımcı oldu ve teslimat süreleri son beş ayda dördüncü kez kısaldı. İstihdam tarafında imalat sanayi, Aralık 2024'te başlayan daralma eğiliminin devam ettiği yönünde sinyal verdi.

Türkiye Sektörel İmalat PMI anketi ise, takip edilen on sektörün tamamında üretimin azaldığına işaret etti.

Yurt dışı

Fed, yılın beşinci toplantısında politika faizini beklentilere paralel olarak sabit tuttu; ekonomide yavaşlamaya işaret etti.

Kaynak: Bloomberg

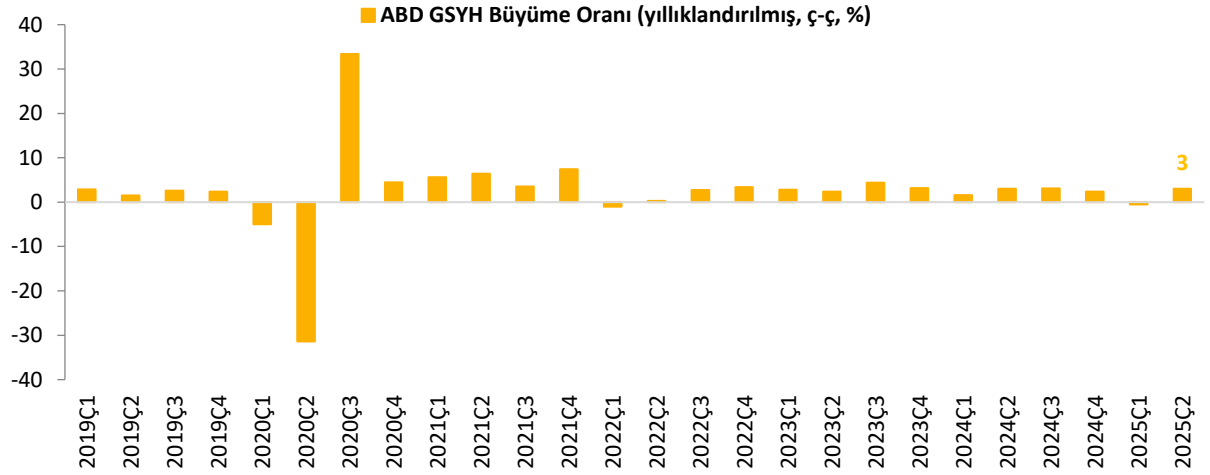
ABD Merkez Bankası (Fed), Temmuz ayı toplantısında politika faizini beklentiler doğrultusunda %4.25-%4.50 aralığında tuttu. 1993 yılından bu yana ilk kez 2 Fed üyesi karara karşı oy kullandı.

Üyeler, ABD ekonomisine ilişkin görüşlerinde değişikliğe gitti. Bu durum, politika yapıcıların borçlanma maliyetlerini düşürmeye yaklaştıklarının sinyalini verdi.

Fed karar metninde, "Net ihracattaki dalgalanmalar verileri etkilemeye devam etse de, son göstergeler yılın ilk yarısında ekonomik aktivitede büyümenin ılımlılaştığını gösteriyor" ifadesi yer aldı. Fed, daha önce büyümeyi "sağlam bir hızda" olarak nitelendirmişti.

Fed Başkanı Jerome Powell, mevcut para politika duruşunun olası gelişmelere çabuk yanıt verebilmek için uygun bir pozisyonda olduğunu söyledi. Powell, Eylül ayına dair henüz bir karar almadıklarını, verileri göz önünde bulundurarak karar vereceklerini belirtti.

ABD ekonomisi 2025 yılının ikinci çeyreğinde öncül verilerine göre %3 büyüdü.

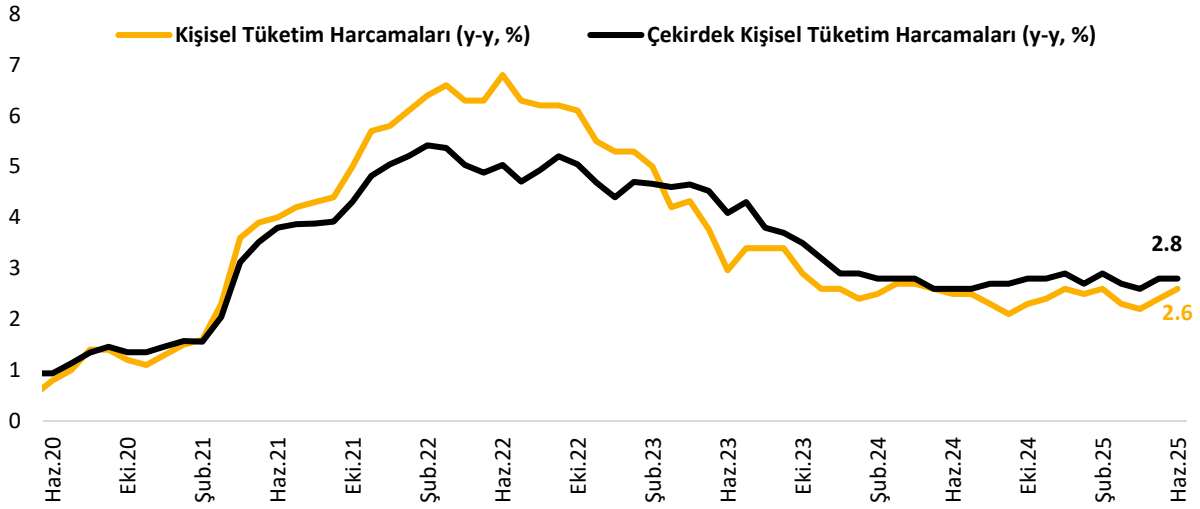

Kaynak: Bureau of Economic Analysis

ABD ekonomisi 2025 yılının ikinci çeyreğinde yıllıklandırılmış olarak %2.5 olan beklentilerin üzerinde %3 oranında büyüdü.

ABD ekonomisinin yılın ikinci çeyreğindeki güçlü büyümeye ithalattaki %30.3 düşüş etkili oldu. Yılın ilk çeyreğinde işletmelerin gümrük vergilerinden etkilenmemek için yaptığı önden yüklemeli ithalatın ikinci çeyrekte ithalatta yavaşlamaya neden oldu. Tüketici harcamaları mütevazı bir artış gösterirken, artan belirsizlik ortamı nedeniyle iş yatırımları da durgun seyrederek temkinliliğin devam ettiğine işaret etti.

Fed'in izlediği enflasyon göstergesi olan çekirdek kişisel tüketim harcamaları Haziran'da beklentilere paralel aylık bazda %0.3 arttı.

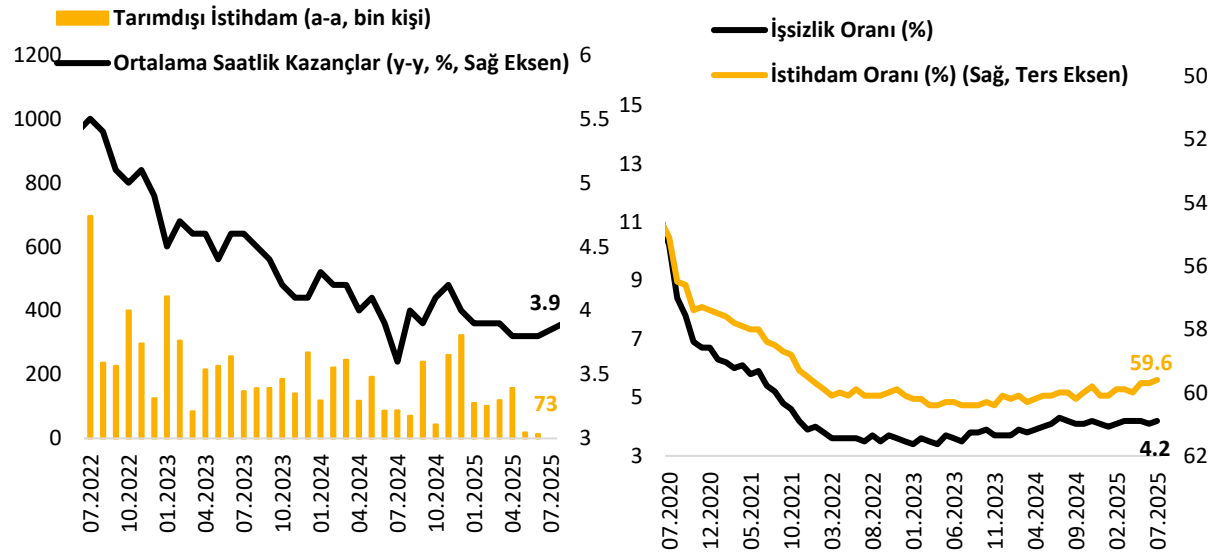
Kaynak: Bloomberg

ABD'de Fed'in enflasyon göstergesi olarak takip ettiği kişisel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksi* Haziran ayında beklentilerin üzerinde yıllık bazda %2.6 artış gösterdi; aylık bazda ise beklentilere paralel olarak %0.3 arttı.

Fed Başkanı Jerome Powell'in enflasyonun yönünü göstermesi açısından daha kesin bir gösterge olduğunu belirttiği çekirdek PCE** endeksi Haziran'da beklentilere paralel olarak aylık bazda %0.3 artış gerçekleşirken; yıllık bazda beklentilerin 0.1 puan üzerinde %2.8'e yükseldi.

Kişisel gelirler Haziran ayında bir önceki aya göre beklentilerin üzerinde %0.3 arttı. Kişisel harcamalar ise beklentilerin altında %0.3 arttı.

ABD'de tarım dışı istihdam Temmuz ayında beklentilerin altında gerçekleşirken; işsizlik oranı ise beklentilere paralel %4.2 oldu.

Kaynak: Bloomberg

Kaynak: Bloomberg

ABD'de tarım dışı istihdam Temmuz ayında 104 bin

artış olan beklentilerin altında 73 bin kişi arttı. Haziran ayı verisi 147 bin kişiden 14 bin kişiye revize edildi.

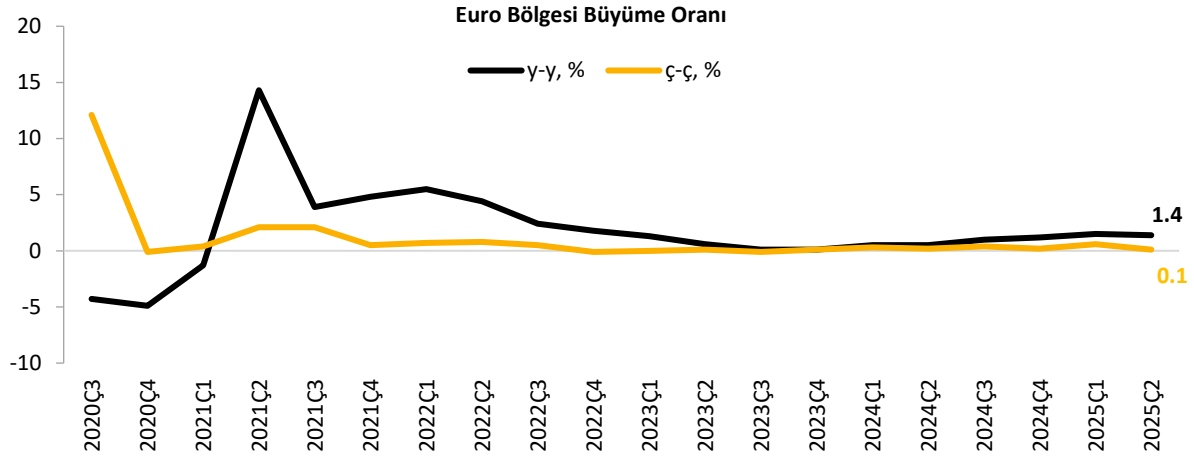
İşsizlik oranı, Temmuz ayında bir önceki aya göre beklentilere paralel olarak %4.2 oldu.

Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Temmuz ayında bir önceki aya göre %0.3; yıllık bazda ise %3.9 arttı.

İşgücüne katılım oranı Temmuz ayında bir önceki aya göre 0.1 puan azalarak %62.2 oldu. İstihdam oranı ise bir önceki aya göre 0.1 puan azarak %59.6 oldu.

ADP özel sektör istihdamı, Temmuz ayında piyasa beklentisi olan 76 binin üzerinde, 104 bin kişi arttı.

Euro Bölgesi ikinci çeyrekte öncül verilere göre çeyreklik bazda %0.1 büyüdü.

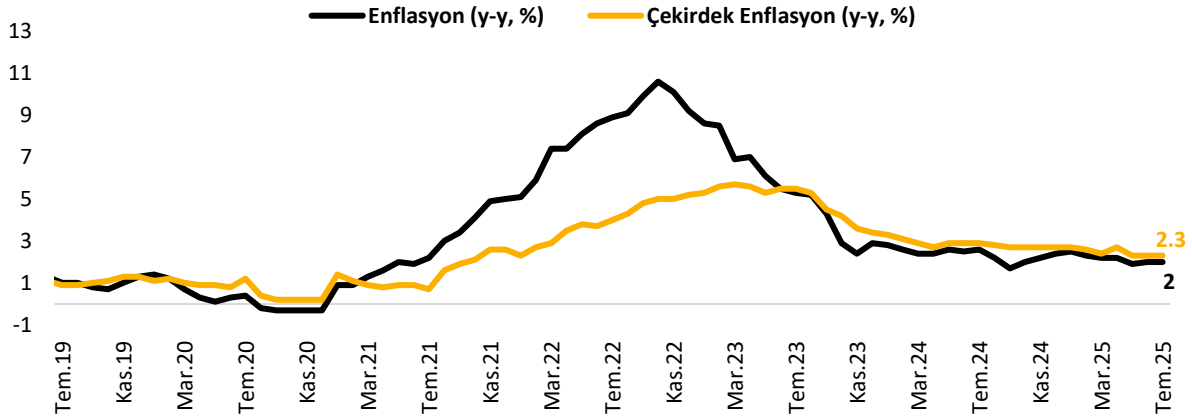

Kaynak: EuroStat

Euro Bölgesi ekonomisi 2025 yılının ikinci çeyreğinde öncül verilere göre sabit kalma beklentilerine karşın çeyreklik bazda %0.1 büyüdü. Ekonomi yıllık bazda ise %1.2 olan beklentilerin üstünde %1.4 büyüdü.

Euro Bölgesi'nin ikinci çeyrek öncül verilerine göre çeyreklik bazda en yüksek büyüme %0.7 ile İspanya'da gerçekleşirken, en büyük daralma %1 ile İrlanda'da yaşandı.

Euro Bölgesi'nde enflasyon öncül verilere göre %1.9 olan piyasa beklentilerinin üzerinde yıllık bazda %2 arttı.

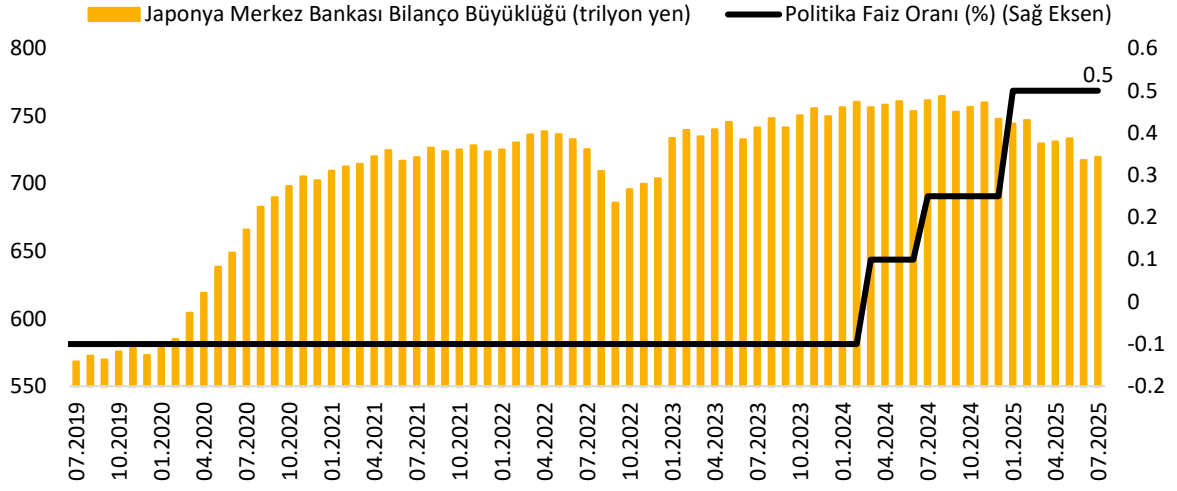
Kaynak: Bloomberg

Euro Bölgesi'nde enflasyon Temmuz'da öncül verilere göre, yıllık bazda %2; aylık bazda ise %0.8 düşüş gösterdi. Çekirdek enflasyon ise yıllık bazda %2.3; aylık bazda %0.2 geriledi.

Temmuz ayında en yüksek katkı gıda, alkol ve tütün kaleminden gelirken yıllık bazda %3.3 artış gösterdi. Hizmetler kalemi ise yıllık bazda %3.1 artış gösterdi. Enerjide yıllık bazda %2.5 gerilerken, aylık bazda %1 artış gözlemlendi.

Avrupa Birliği'nde Temmuz ayında yıllık bazda en yüksek artış %5.6 ile Estonya'da görüldü; en düşük artış ise %0.1 ile Güney Kıbrıs'ta yaşandı.

Japonya Merkez Bankası (BoJ), politika faizinde değişikliğe gitmedi.

Kaynak: BoJ

Japonya Merkez Bankası (BoJ), Temmuz ayı toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak politika faizini %0.5'te sabit bıraktı.

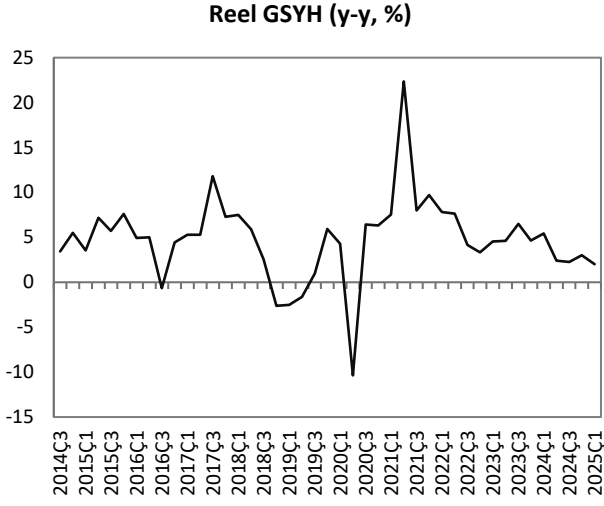
BoJ Başkanı Kazuo Ueda, faiz oranlarının artırılmasının ekonomik koşullar ve enflasyon beklentilerine bağlı olduğunu belirtti. Faiz oranlarının artırılmasının zamanlaması ve hızının, temel enflasyonun %2 hedefine ulaşma olasılığına göre belirleneceğini vurguladı. ABD ile yapılan ticaret anlaşması ve uluslararası ticaret görüşmelerindeki ilerleme sayesinde belirsizliğin azaldığını belirten Ueda, ekonomik etkilerin henüz net olmadığını söyledi.

Haftalık Veri Takvimi (4 – 8 Ağustos 2025)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
04.08.2025	Türkiye	TÜFE (Temmuz, y-y)	%35.05	%33.52 (Açıklandı)
		Yi-ÜFE (Temmuz, a-a)	%2.46	%1.73 (Açıklandı)
	ABD	Fabrika Siparişleri (Haziran, a-a)	%8.2	-%4.8
05.08.2025	Türkiye	TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru (Temmuz)	69.97	--
	ABD	Dış Ticaret Dengesi (Haziran)	-71.5 milyar \$	61.3 milyar \$
		Hizmet PMI (Temmuz)	52.9	--
		ISM Hizmet Endeksi (Temmuz)	50.8	51.5
	Euro Bölgesi	ÜFE (Haziran, y-y)	%0.3	%0.6
		Hizmet PMI (Temmuz)	50.5	--
	Almanya	Hizmet PMI (Temmuz)	49.7	--
	Fransa	Sanayi Üretimi (Haziran, a-a)	-%0.5	%0.6
		Bütçe Dengesi (Haziran)	-94 milyar €	--
		Hizmet PMI (Temmuz)	49.6	49.6
	İtalya	Hizmet PMI (Temmuz)	52.1	52.6
	İngiltere	Hizmet PMI (Temmuz)	52.8	--
	Japonya	Japonya Merkez Bankası (BoJ) Toplantı Tutanakları	--	--
		Hizmet PMI (Temmuz)	51.7	--
	06.08.2025	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Haziran, a-a)	-%0.7
Almanya		Fabrika Siparişleri (Haziran, a-a)	-%1.4	%1.1
İtalya		Sanayi Üretimi (Haziran, a-a)	-%0.7	-%0.2
07.08.2025	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Temmuz)	-455.1 milyar ₺	--
	ABD	Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	218 bin kişi	221 bin kişi
	Almanya	Dış Ticaret Dengesi (Haziran)	18.4 milyar €	17.3 milyar €
		Sanayi Üretimi (Haziran, a-a)	%1.2	-%0.5
	Fransa	Dış Ticaret Dengesi (Haziran)	-7.8 milyar €	--
		Cari İşlemler Dengesi (Haziran)	-3.1 milyar €	--
	İngiltere	İngiltere Merkez Bankası (BoE) Toplantısı ve Faiz Kararı	%4.25	%4
Japonya	Öncül Ekonomik Göstergeler Endeksi (Haziran)	104.8	106	
08.08.2025	Japonya	Hanehalkı Harcamaları (Haziran, y-y)	%4.7	--
		Cari İşlemler Dengesi (Haziran)	3436.4 milyar ¥	--

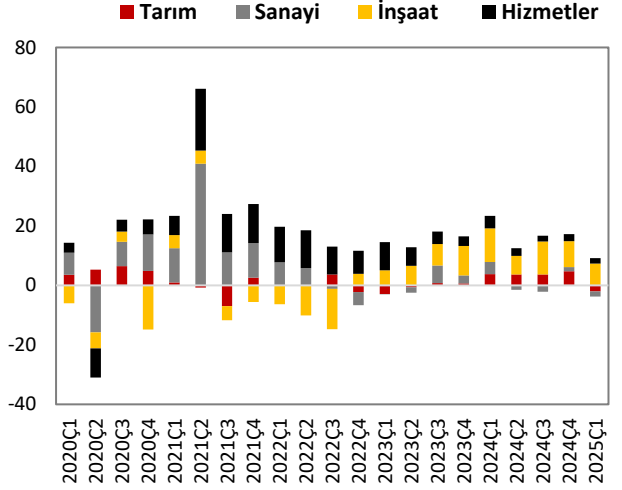
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

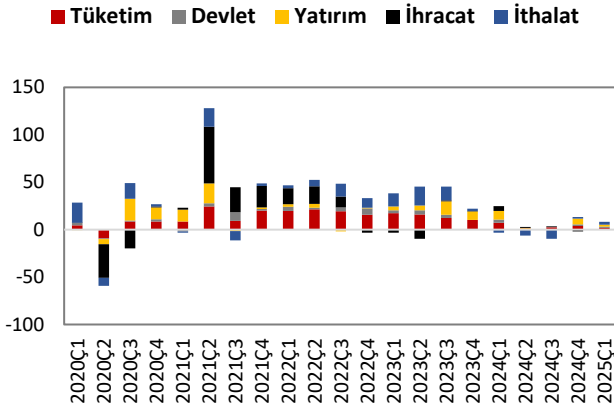
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

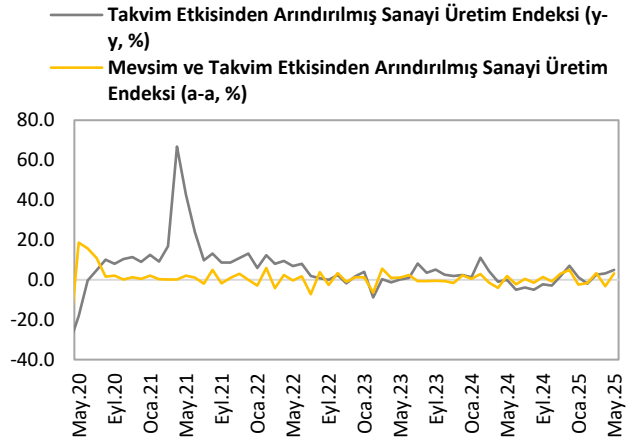
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

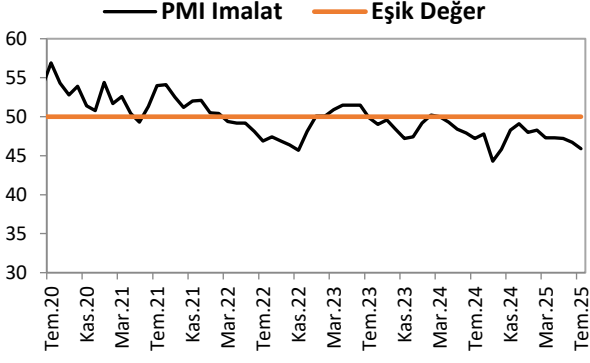
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Kaynak: TÜİK

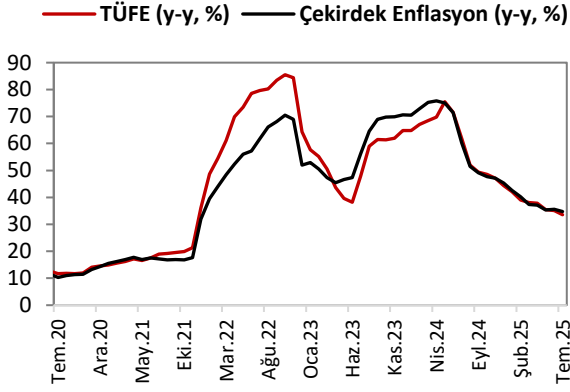
İmalat PMI

Kaynak: Bloomberg

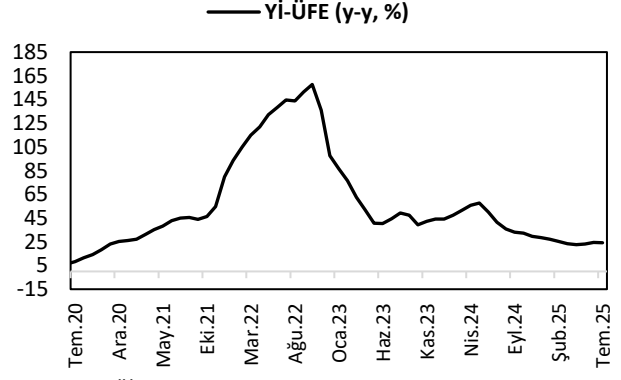
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

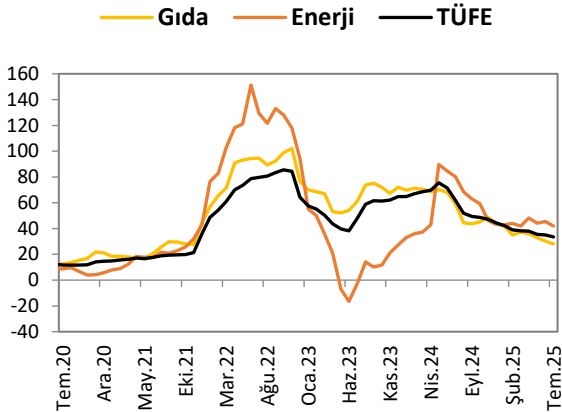
Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE

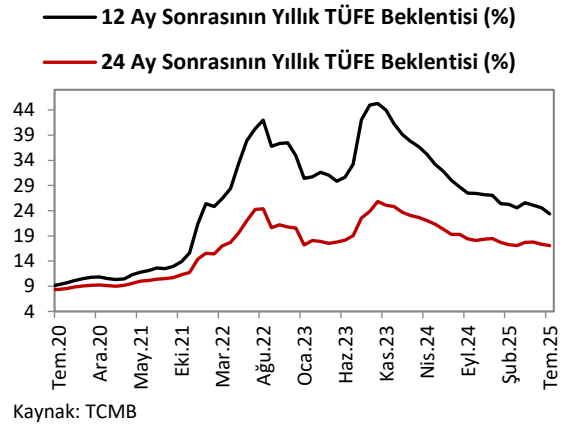
Kaynak: TÜİK

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

Kaynak: TÜİK

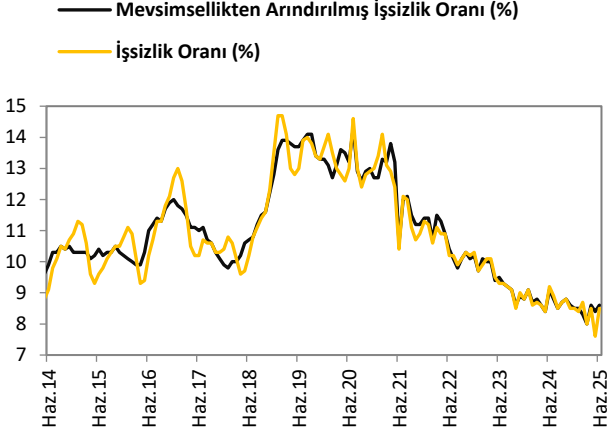
Enflasyon Beklentileri

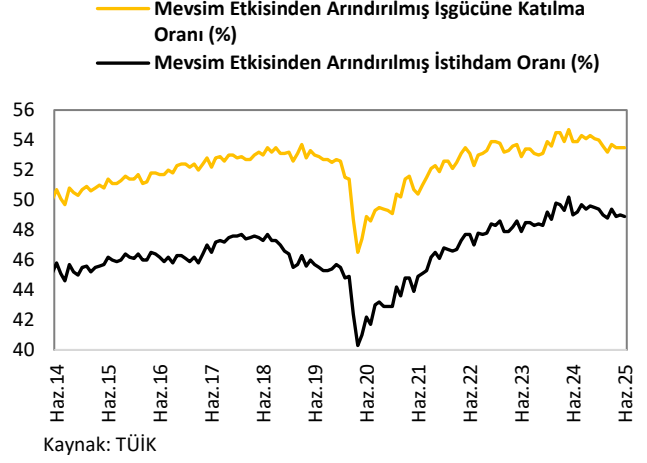
Kaynak: TCMB

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

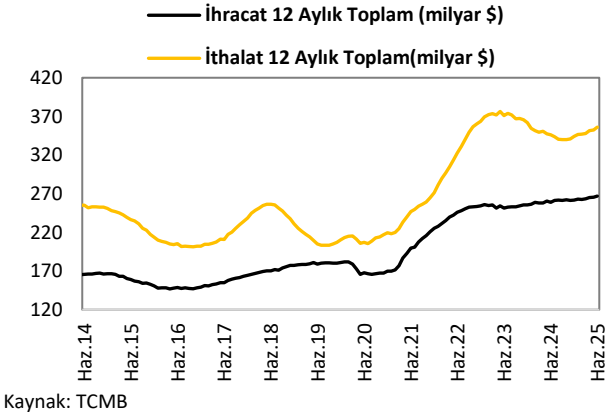

İşgücüne Katılım Oranı

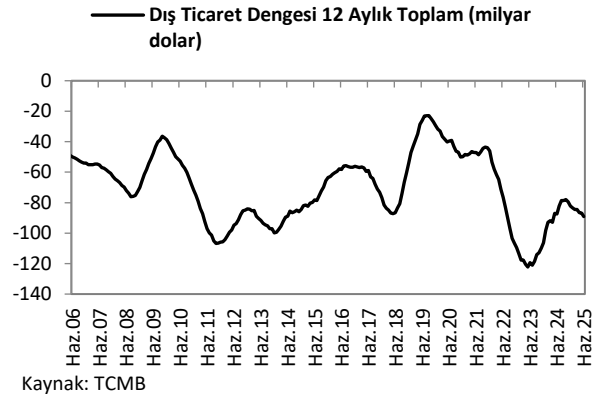

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

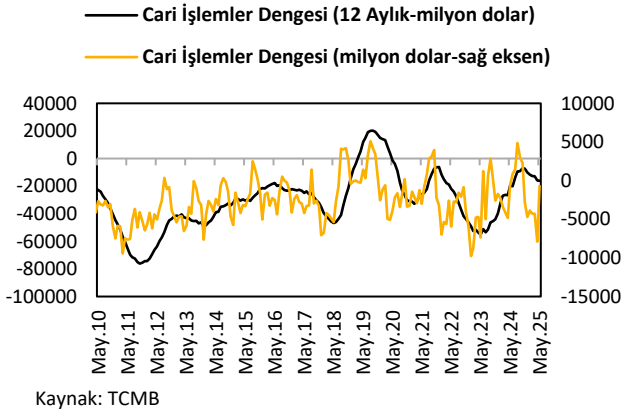
İthalat-İhracat

Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

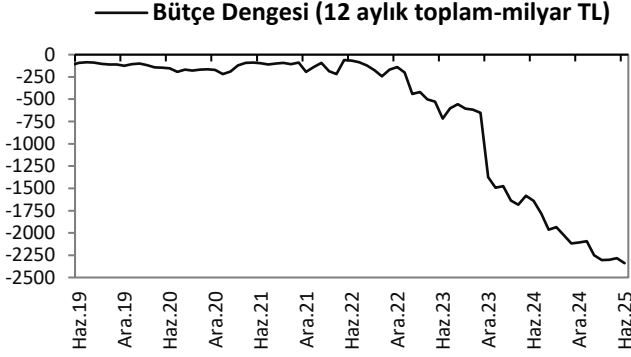

Sermaye ve Finans Hesabı

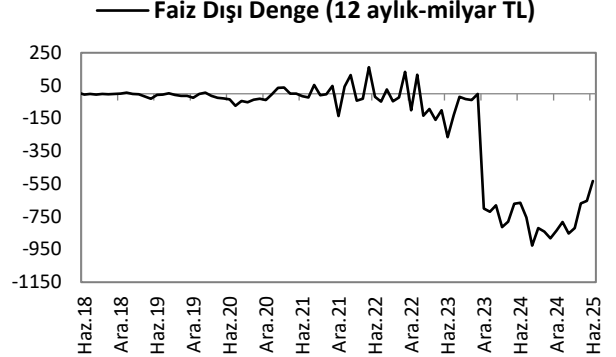
KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

Bütçe Dengesi

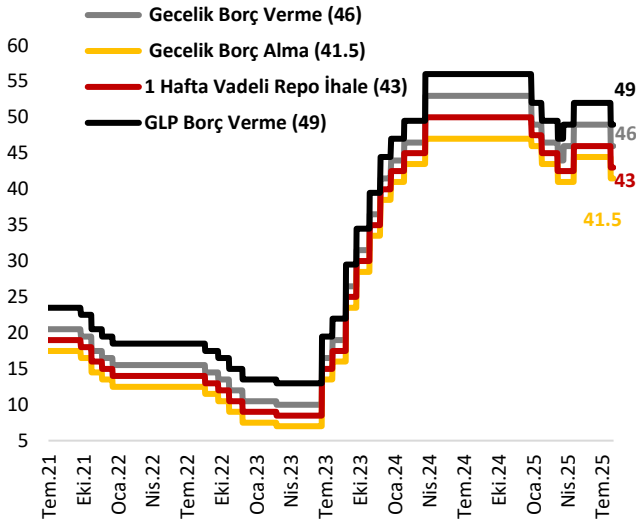
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Faiz Dışı Denge

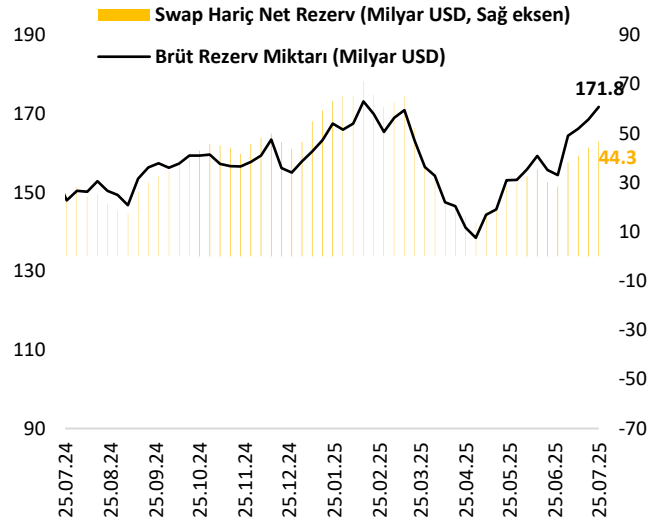
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

TCMB Faiz Oranları

Kaynak: TCMB

TCMB Rezervleri

Kaynak: TCMB

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (mevsimsellikten arındırılmış) (%)
2023	17,179,479	5.1	8.8	2.4	77.3
2024	30,728,269	3.2	8.5	7.0	75.6
2025-I	12,125,173	2.0	8.6 (Haziran)	4.9 (Mayıs)	74.1 (Temmuz)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2023	64.77	70.64	44.22		
2024	44.4	45.34	28.52		
2025 (Temmuz)	33.52	34.70	24.19		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2023	4,757,514	13,615,988	14,018,354	408,898	92,829
2024	6,152,140	17,454,497	19,389,973	606,984	90,737
Son Yayınlanan (25.07.2025)	7,937,426	21,866,058	24,117,748	766,619	86,624
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2023	41.00	44.00	42.50		
2024	46.00	49.00	47.50		
Son Yayınlanan (04.08.2025)	41.50	46.00	43		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2023	-39.9	376.4	254.2	-122.2	
2024	-10.2	347.4	260.5	-86.9	
Son Yayınlanan	-0.6 (Mayıs)	28.7 (Haziran)	20.5 (Haziran)	-8.2 (Haziran)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezî Yön. İç Borç Stoku	Merkezî Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2023	3,209.3	3,527.3	5,351.5		
2024	4,959.9	4,297.3	7,145.2		
2025 (Haziran)	6,568.7	4,893.7	7,799.0 (2025Ç1)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2023 (Haziran)	487.9	268.2	-219.6	-182.2	
2024 (Haziran)	866.5	591.2	-275.3	-176.0	
2025 (Haziran)	1,239.6	909.4	-330.2	-54.5	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	4.94 (2025Ç1)	25.3 (2025Ç1)	-1.0 (2025Ç1)		